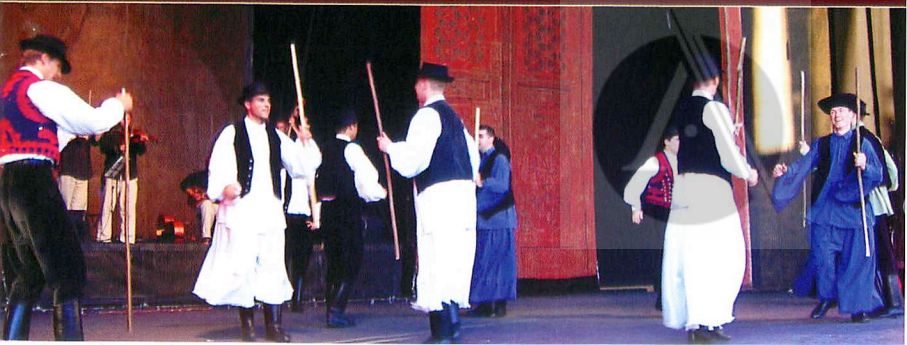

Folk Music from Hungary

Csurgó Zenekar

Csurgó Zenekar or “Group Csurgó” was founded in 1995 in Szekszárd (southern Hungary), by a couple of young music lovers. Initially they accompanied other dance groups in the area but soon they established their own show.

Csurgó play “Dance-House” music in their area on a monthly basis, creating a real club life in these locations. They play solely authentic Hungarian folk music, which they have learned and are constantly researching from Transylvanian and mainland Hungarian village musicians. They consider it their mission to reach back as far as possible to the roots of this music. In their melodic motives and sounds, playing songs from all regions of Hungary, they are intent on staying close to the music of the original authentic peasant musicians.

Apart from their performances they also teach Hungarian folk

music. Csurgó Zenekar organise live folk music and dance gatherings in kindergartens on a weekly basis, where they re-vitalise old folk traditions connected with special occasions such as spring or autumn festivities and activities, so the children learn about these customs and can take part and contribute actively.

The group has released three CDs so far:

Istensegíts (“God Help Me”): Szekler music from Bukovina introducing the violin player János Gáspár.

Kalendárium (Calendar): For schools and kindergartens, to revitalise folk traditions connected with special occasions such as spring or autumn festivities.

Sárközi Népzene (Folk Music from Sarkoz): Created for folk dance teachers, as a teaching aid in teaching dances from Sarkoz.

BARTA,
Balázs

NESZ,
Adrienn

VÉN,
Miklós

SZILY,
Boglárka

SZÜTS,
Huba Ákos

GRÓSZ,
Zsuzsanna Krisztián

1. Kalotaszegi magyaroké: Legényes, csárdás és szapora

The region of Kalotaszeg consists of about 50 villages between Bánffyhunyard (Romanian: Huedin) and Kolozsvár (Cluj-Napoca) in Transylvania. Almost all the villages had their own musicians therefore we could rely on several groups playing.

Lad's Song from Magyarlona, which is a virtuoso male dance, *Csárdás* from Bánffyhunyard and *Fast* from Mera.

We selected 'Recruiter melodies' (*verbunk*), which are virtuoso dances and melodies. Among them there are two Romanian dances which were only played by the Romanians of that region.

2. Isten veled Bogyiszló faluja (Bogyiszló)

This music is closest to our hearts. We were born and live near Bogyiszló. We play melodies which were played by Orsós Kís János.

The tambura is a typical instrument of this music and in this recording we use a 'bassprim' tambura in the *Czárdás*, *Jumping* and *Fresh Czárdás* melodies.

Isten veled Bogyiszló faluja

Már én többet nem leszek lakója

Benne hagyom híremet nevemet

Nevem után a régi szeretőmet

Megfogadtam hogy este nem járok

Mer' elvisznek engemet a zsandárok

Betesznek a tömlőc fenekébe

Nem t'om babám jutok-e az eszedbe.

Bogyiszlói kertek alatt folyik el a kanális

Abba fürdik, abba fürdik még a gólya madár is

Mindig fürdik a gólya, mégis sáros a tolla

Az én kedves kisangyalom a legszebb legény a faluba

Megüzenem, megüzenem a szeretőm anyjának

Hogy ne tartsa, hogy ne tartsa kedves fiát magának

Ha magának akarja kedves fiát tartani

Ne eressze a szívem szomorítani.

Hármat tojott a fekete kánya

Engem szeret a kend barna lánya

Kikityembe, kukutyomba,

Gyere rózsám a kocsimba

Nem ülök én a kend kocsijába

Nem kell nékem a kend barna lánya

Kikityembe, kukutyomba

Gyere rózsám a karomba

Akkor szép a disznó orra mikor túr, mikor túr

Nem vagyok én Bogyiszlóban földes úr, földes úr

Szép a farka, disznó farka karikás, karikás

Leszek én még Bogyiszlóban árendás, árendás

Mén' a kocsi, mén' a kocsi agyagér', agyagér'

Cigány kocsis bokorra mén' homokér', homokér'

Úgy meghalok kisangyalom magadér', magadér'

Azér' a szép göndörödő hajadér', hajadér'

Jeruzsálem kapujában foly' a bor, foly' a bor

Kár annak minden cseppjiért, ha elfoly', ha elfoly'

Gyere pajtás tegyünk alá poharat, poharat,

Itassuk meg ezt a szomjas szamarat, szamarat.

Ha bort iszom jó kedvem van Ótöle, Ótöle.

Szíd az asszony, nem törődöm Óvéle, Óvéle.

Ha haragszik elfordulok, Ótöle, Ótöle,

Ott a hátam beszélgessen Óvéle, Óvéle.

The young lad decides to leave Bogyiszló, his birth village and his love.

He goes to the pub one last time, and has a really good time with his friends.

3. Pusztainai nagy hegy alatt (Moldva)

Moldva is that part of old Hungary which lies to the east of Transylvania in today's Romania. The Hungarians there are a very isolated minority. Due to this, folk music and dance have been preserved there in a very archaic form. The original arrangement of instruments contains a "kobza"-violin or "kobza"-recorder, whilst here they are replaced with a guitar.

The piece starts with "Csujogatas" which is supposed to give a rhythmic and emotional introduction before the song starts, then the dances: *Fast Hungarian*, *Flat Hungarian*, *Belt*, *Keresel* and finally *Bulgaros*. (Translator's note: These are archaic dance names which cannot be translated.)

Pusztainai nagy hegy alatt

Folyik a szerelem patak

Aki abból vizet iszik

A babájától elbúcsúzik

Már én abból vizet ittam

A babámtól elbúcsúztam

Úgy elbúcsúztam szegénytől

Mint az elmúlt esztendőtlől

Csiba kutya ne ugass

Ha kijön ez guzsalyas

Ha meggyűl ez guzsalyas

Attól fogva mind ugass

Ez erdőben egy farkas

Vesszőfával takargasd

Vesszőfával takargasd

Neked adom csak halgass

Ide ki a gödörbe

Kilenc kutya dögölve

Kilenc legény mellette

Elindítják leítőre

Egy nagy zsákba beteszik

Hol nem bírják leteszik

Hol nem bírják leteszik

Kihásítják megeszik

Csirikolnak a fecskék

Részegek e menyecskék

Csirikolnak madárkák

Részegek e bábecskák

Hujujujj, jujujujj

Rekeszini menyecske

Tóba veszett kendere

Azért nincsen pendelye

Kilenc ingre egy pendely

Tűzajtában e kender

Hujujujj, jujujujj

Ez a kicsi magyaros

Kinek lába facsaros

Járd ki lábam járd ki most

Nem parancsol senki most

Hujujujj, jujujujj

Under the big hill of Puszтина there is the river of love.
Whoever drinks from it will say farewell to his lover.

I drank from its water, I did say my farewell
I left the poor one as the last year has gone....

4. Kalotaszegi verbunk és román legényes

Transylvanian village musicians used to play Hungarian as well as Romanian music. At festivities there used to be a complete order of the dances (dances of the Hungarians, dances of the Romanians). In this piece we linked both: We are playing a Hungarian *verbunk* melody which then leads into a Romanian *legényes* - men's dance.

5. Kerek Isten Fájja (Imreg, Felvidék)

The old highland part of Hungary (today this is part of Slovakia) still accommodates a notable Hungarian minority who uphold their traditions. A special feature of their folk music is that this is the only area of Hungary where we find polyphony as it can be heard on this record. This is a girls' dance, with a cappella singing.

Három csillag van az égen
Három szeretőm van nékem
Az egyik szőke, másik barna,
A harmadik kálvinista

Kertünk alatt van egy malom
Búbánatot őrlnek azon
Nekem is van egy bánatom
Odaviszem, lejáratom

Az imregi torony tetejébe
Ül egy holló tiszta feketébe
Szárnya alatt aranyos a tolla
Egy se legény aki nem katona

Nem vagyok én tizenkilenc éves
Nem kell nékem pántlika oly' széles
Keskeny szalag hajam ékessége
Barna legény szívem szeretője.

There are three stars in the sky
And I have three lovers,
One is blonde the other is brunette
And the third one is a Calvinist.

There is a mill at the end of our gardens
With which to grind sorrow,
I have one big sorrow
I will go and grind it.

Le a kertbe le, le, le,
Sárgul a fa levele
Azért sárgul az a fa
Sokat sírtam alatta

El kell menni el, el, el,
Eljött értem a level
Ha a level nem használ
Maga jön el a Babám.

Piros alma csutkája
Fáj a szeretőm szája
Meg kell annak gyógyulni,
Ha meg akar csókolni.

Kerek Isten fája, szép tizenkét ága,
Szép tizenkét ágán, ötvenkét virága
Ötvenkét virágán, három aranyalma.
Aki kitalálja, hull a virág arra.

6. Ezt a kislányt (Bukovina)

Bukovina lies north of Transylvania near the Moldova River. Szekler deportees from this area still keep this culture in the county of Tolna, where we were able to contact them. We processed the music of János Gáspár, native of the village of Istensegíts ("God help me")

Ezt a kislányt még akkor megszerettem
Mikor véle legelőszőr beszéltem
Megtetszett a gyönyörű szép szaváér'
A homlokára göndörödő hajáér'

Bíró uram tegyen törvényt ha lehet
Azt szerettem ki az enyém nem lehet
Száráz ágon azt füttyöli a rigó
Szerelemből nem parancsol a biro
Sem a bíró, sem a jó édesanyám
Azt szeretek kit a szívem igazán

Édes kicsi bojtárkám...

Édes kicsi bojtárkám
Térítsd meg a báránykám
El ne maradjon egy es
Számos a legkisebb es

Vékony cérna, kömény mag
Jaj de kevély legény vagy
Fűnek, fának adós vagy
Egy pénznek ura nem vagy

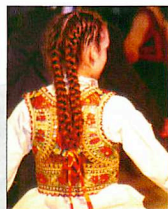
I fell for this girl
When first I spoke with her
I liked her beautiful words
I liked the way her hair curled.

Sir Magistrate, help us out
I love one, whom I must not.
Blackbird sings on dry branch
No-one can be judged for love
Not magistrate, nor mother can stop
me loving the one my heart chose.

My sweet little shepherd...

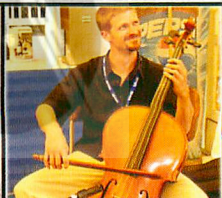
My sweet little shepherd
Return all my lambs
Do not keep even one
Even the smallest one counts.

Thinner thread and cumin seed
Well, you are such a fine kid
You're indebted to the world
You're surely not a money-lord.

7. A halálra hurcolt menyasszony (Somogy)

We collected this story of a bride who was dragged to death, in Somogy. It was always one of our favourites. The melody itself is in its original form; instead of the authentic accompaniments we used a guitar.

8. Nem úgy van most, mint volt régen (Ördöngösfűzes)

The *Devil's Willows (Loose Hold)* is a men's dance. On this CD we recorded our three favourite melodies to this dance.

Nem úgy van most mint volt régen

Nem az a Nap süt az égen

Nem az a nap, nem az a Hold

Nem az a szeretőm ki volt

Aki volt már rég elhagyott

Szebbre vágyott mint én vagyok

Szebbre vágyott de nem kapott

Még olyat se mint én vagyok

Azt gondoltam mfg a világ

Mindig ég a gyertyavilág

De már látom, hogy elalszik

Halálomat sokan lesik

Azért lesik halálomat

Vigyék el a galambomat

De én azért se halok meg

Hogy a szívkük hasadjon meg

Hidegen fújnak a szelek

Azok nem jót jelentenek

Szabad élet, szabad madár

Jaj de szép ki szabadon jár

Járnék én is, ha járhatnék

Ha magammal szabad lennék

Nem vagyok magammal szabad

Kezemen lábamon latat

It is not like it was before

It is not the same sun in the sky

Not the same sun, not the same moon

Not the same lover as I had before.

The one who left me long ago

Who wanted someone nicer than me

Wanted nicer, did not get one

Not even one who is like me.

I thought as long as the world turns

Candlelight will always burn

But now I see it dying away

Many are expecting my fall

They are waiting for my death

To take away my dearest

Even though I will not die

I hope it will shatter their hearts!

Winds are blowing so very cold

Do not portend anything good.

Open, free life, free little bird

Walking freely would be so nice.

Would I do that if only I could

If I were free within myself

I am not free within myself

Padlocks chain my hands and feet.

9. Ördögösfüzei táncdallamok (Devil's willow)

This is a village in Transylvania. As in most of the Transylvanian villages the main dances are *Verbunk* ('requiter'), *Thick Hungarian*, *Thin Hungarian* (men's dances), *Czárdás* and *Fresh Czárdás* (couple dances).

In this piece we play *Thick Hungarian*, then *Czárdás*, *Verbunk*, *Fresh Czárdás* and *Thin Hungarian*.

* * *

Csurgó Zenekar oder „Gruppe Csurgó“ wurde 1995 von einigen jungen Musikliebhabern in Szekszárd, Südungarn, gegründet. Anfänglich begleiteten sie andere Tanzmusikgruppen in der Umgebung, entwickelten aber schon bald ihre eigene Show.

Die Musiker von Csurgó spielen jeden Monat in ihrer Nachbarschaft „Tanzhaus“-Musik und erzeugen richtige Club-Atmosphäre. Sie spielen ausschließlich ungarische Folkmusik, die ihnen von transsilvanischen und ungarischen Dorfmusikern beigebracht wurden, von denen sie immer wieder neue Musikstücke lernen. Sie haben es sich zur Aufgabe gemacht, die Geschichte dieser Musik so weit wie möglich zurückzuverfolgen. Es ist ihnen wichtig, daß die Melodien und der Klang ihrer Musik aus allen Regionen Ungarns der authentischen Musik der Bauern so ähnlich sind wie möglich.

Neben ihren Auftritten unterrichten sie auch ungarische Folkmusik.

Csurgó Zenekar veranstaltet wöchentliche Treffen in Kindergärten, bei denen sie alte Volkstraditionen wiederbeleben, die mit besonderen Anlässen, wie Festen im Frühling oder Herbst, verbunden sind. So lernen die Kinder die Volksbräuche und können aktiv mitwirken.

Die Gruppe hat bisher drei CDs veröffentlicht:

Istensegíts („Gott steh' mir bei“): Szekler-Musik aus Bukowina, mit dem Geiger János Gáspár.

Ákos

Miklós

Krisztián

Balázs

Kalendárium (Kalender): Für Schulen und Kindergärten, zur Wiederbelebung von Volkstraditionen, die mit besonderen Anlässen, wie Frühlings- oder Herbstfesten, verbunden sind.

Sárközi Népzene (Folkmusik aus Sarkoz): Speziell für Volkstanzlehrer; als Hilfsmittel, um Tänze aus Sarkoz zu unterrichten.

1. Kalotaszegi magyaroké: Legényes, csárdás és szapora

Die Region Kalotaszeg besteht aus ca. 50 Dörfern zwischen Banffy-hunyad (rum. Huedin) und Kolozsvár (Klausenburg / Cluj-Napoca) in Siebenbürgen, Rumänien. Fast alle Dörfer haben ihre eigenen Musiker, und so konnten wir die Auftritte verschiedener Gruppen sehen.

Lied des Burschen aus Magyarlona ist ein Männer-tanz, der einiges an Können verlangt; *Csárdás* aus Banffy-hunyad und *Schneller Csárdás* aus Mera.

Wir spielen hier *Verbunk*-Melodien („Rekrutierungs-

Melodien“), die an Musiker und Tänzer hohe Anforderungen stellen. Darunter sind auch zwei rumänische Tänze, die nur von den Rumänen dieser Region gespielt wurden.

2. Isten veled Bogyiszló faluja (Bogyiszló)

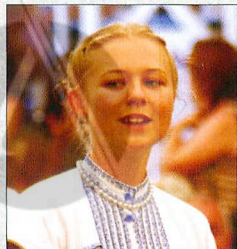
Diese Musik liegt uns sehr am Herzen, da wir in der Nähe von Bogyiszló geboren wurden und leben. Wir spielen Melodien, die von Orsós Kís János gespielt wurden.

Die Tambura ist ein typisches Instrument für diese Musik, und in dieser Aufnahme verwenden wir eine „Baß-Prim“-Tambura bei den *Czárdás*-, *Spring*- und *Frisch-Czárdás*-Melodien.

3. Pusztinai nagy hegy alatt (Moldau)

Die Region Moldau liegt östlich von Transsilvanien in Rumänien und gehörte früher zu Ungarn. Die ungarischen Einwohner Moldaus bilden heute eine isolierte Minderheit, weshalb Folkmusik und Tänze in ihrer authentischen Form erhalten blieben. Zu den Originalinstrumenten gehören die „Kobza“-Geige oder „Kobza“-Blockflöte, die hier von einer Gitarre ersetzt werden.

Das am Anfang des Titels gespielte „Csujogatas“ bildet eine rhythmische

und emotionelle Einleitung bevor das Lied beginnt, darauf folgen die Tänze *Schneller Ungarischer*, *Flacher Ungarischer*, *Gürtel*, *Keresel* und *Bulgaros*.

(Anmerkung des Übersetzers: Die Tänze haben archaische Namen, die sich schlecht übersetzen lassen.)

4. Kalotaszegi verbunk és román legényes

In Siebenbürgen spielten Dorf Musiker Musik der Ungarn sowie der Rumänen. Bei Festen spielte man komplett beide Tanzordnungen: Tänze der Ungarn und Tänze der Rumänen. In dieser Nummer haben wir die beiden verbunden, zuerst hört man eine für Ungarn gespielte „Verbunk“-Melodie, danach einen rumänischen „Legényes“, Männertanz.

Krisztián

Miklós

Ákos

Balázs

5. Kerek Isten Fája

(Imreg, Felvidék)

In einer bergigen Region der Slowakei, die früher zu Ungarn gehörte, lebt heute noch eine ungarische Volksgruppe, die ihre alten Traditionen aufrechterhält. Die Besonderheit ihrer Tradition ist der polyphone Gesang, den man sonst in keiner der anderen

ungarischen Traditionen findet. Dies ist ein Frauentanz mit a-capella-Gesang.

6. Ezt a kislányt (Bukowina)

Die Region Bukowina, in der die Moldau entspringt, liegt nördlich von Transsilvanien. Die aus diesem Gebiet deportierten Szekler (ungarisch-sprachige Volksgruppe) ließen sich im ungarischen Verwaltungsbezirk Tolna nieder, wo wir sie kontaktieren konnten. Wir arrangierten die Musik von János Gáspár, der aus dem Dorf Istensegfts („Gott steh’ uns bei“) in der Bukowina stammt.

7. A halálra hurcolt menyasszony (Somogy)

Ein Lied aus Somogy. Es erzählt die Geschichte einer Braut, die zu Tode geschleift wurde. Obwohl die Geschichte grausam ist, ist es eine unserer Lieblingsmelodien. Die Melodie ist authentisch, wir haben jedoch anstatt der Originalinstrumente eine Gitarre eingesetzt.

Dear Music Friend, you will receive **free of charge** one of our catalogue-CDs listed on the next page (*1 free CD per client*) or **all 10 of them** (for GB£ 10.- / US\$ 17.- / € 15.-) for completing this survey in order to get to know all our program. We will also inform you regularly about new releases and concerts of your favourite music(ians). Please send your survey to the one of the addresses listed below concerning you.

Lieber Musikfreund! Sie bekommen für das Ausfüllen unserer Umfrage **gratis** eine der auf der nächsten Seite angeführten Katalog-CDs oder **alle 10** (für GB£ 10.- oder € 15.-) zum besseren Kennenlernen unseres Programms (*pro Kunde 1 CD gratis*). Außerdem werden Sie in Zukunft regelmäßig über Neuerscheinungen und Konzerte Ihrer Lieblingsmusik(er) informiert. Bitte schicken Sie Ihre Antwort an die auf Sie zutreffende Adresse (s. unten).

Cher (Chère) ami(e) de la musique, recevez **gratuitement** un de nos CD, issus de notre catalogue et listés en page suivante (*1 CD gratuit par client*) ou l'ensemble **des 10 CD** (pour 10 livres sterling ou 15 € ou 17 \$US) et découvrez tout notre programme musical. Il vous suffit simplement de remplir et de nous renvoyer le présent questionnaire (avec votre règlement, le cas échéant). Nous vous tiendrons également régulièrement informés des nouveautés et des concerts de vos musiciens préférés. Merci d'envoyer ce questionnaire à l'une des adresses ci-dessous correspondante.

Querido Amigo de la Música, Usted recibirá **gratuitamente** un disco compacto de nuestro catálogo de la lista en la página siguiente (*únicamente 1 disco compacto por cliente*) o **todos los 10** (por 10.00 libras esterlinas / 15.00 euro / 17.00 dólares) por haber completado nuestro cuestionario para conocer todo nuestro programa de música. También le informaremos regularmente de nuevos lanzamientos y conciertos de sus artistas favoritos.

- In North and South America / En América del Norte y en Sudamérica:

ARC Music Inc., P.O.Box 2453, Clearwater, Florida 33757-2453, USA.

- In all countries of Europe, Africa, Asia and Australia / In allen Ländern in Europa, Afrika, Asien und Australien / Pour tous les pays d'Europe, d'Afrique, d'Asie et d'Australie / En cualquier país en Europa, Africa, Asia y Australia:

ARC Music Prod. Int., P.O.Box 111, East Grinstead, W. Sussex RH19 4FZ, GB

- **Catalogue-CD Vol. 1:** Clips of all CDs from **Africa, South Seas and Native American Indians.**
- **Catalogue-CD Vol. 2:** Clips of all CDs from **Middle East, Asia.**
- **Catalogue-CD Vol. 3:** Clips of all **Bellydance** CDs.
- **Catalogue-CD Vol. 4:** Clips of all CDs from **Latin America, Tango Argentino, Salsa, Merengue, Cuba, Caribbean.**
- **Catalogue-CD Vol. 5:** Clips of all CDs from **Latin America, Andes, Chile, Venezuela, Colombia, Mexico/Mariachi and Caribbean Steeldrums.**
- **Catalogue-CD Vol. 6:** Clips of all CDs from **Celtic, Ireland.**
- **Catalogue-CD Vol. 7:** Clips of all CDs from **Scotland, other Celtic Music, Scottish Pipes and Drums, Bluegrass, Scandinavia, France/Musette, Shanties.**
- **Catalogue-CD Vol. 8:** Clips of all CDs from **Spain/Flamenco, Portugal, Italy, Greece and Croatia.**
- **Catalogue-CD Vol. 9:** Clips of all CDs from **Russia, Ukraine, Poland, Hungary, Romania, Bulgaria, Gypsies, Yiddish, Klezmer and Israel.**
- **Catalogue-CD Vol. 10:** Clips of all CDs of **World Music-Fusion, Guitar, Percussion and Didgeridoo/Australia.**

Bitte schicken Sie mir: / Please send: / Je souhaite recevoir : / Favor de enviar:

Vol. 1 Vol. 2 Vol. 3 Vol. 4 Vol. 5
 Vol. 6 Vol. 7 Vol. 8 Vol. 9 Vol. 10

or all 10 CDs for / oder alle 10 CDs für / ou les 10 CD contre / o, todos los 10 CDs por: **GB£ 10.- / US\$ 15.- / € 15.-** (Only these currencies accepted! / Bitte nur in diesen Währungen! / Seules devises acceptés ! / ¡Únicamentese aceptan las siguientes unidades monetarias!)

Postage & packaging: outside USA, please add US\$ 4.--. Outside Europe, please add GB£ 2.50 or € 4.--

(Cheque or cash included / Scheck oder bar beigelegt / Règlement par chèque ou en espèces à joindre à la commande / Dinero en efectivo o cheque incluidos.)

Name / Nombre: _____

Address / Adresse / Dirección: _____

Country: _____

Age / Alter / Edad: _____

Profession: / Beruf: /

Profesión: _____

How did you come across this product? /

Wodurch wurden Sie auf das Produkt aufmerksam? / Cómo has conocido este producto?

Recommended by friends /
Durch Hinweis von Freunden /
Recomendado por unos amigos

By chance in a record shop /
Durch Zufall im Musikgeschäft /
Por casualidad en una tienda de discos

Through radio / television programme /
Durch eine Radio-, Fernsehsendung /
A través de un programa en la radio /
televisión

Through a newspaper / Durch die
Zeitung / Por medio de un periódico

Through a concert / Durch ein Konzert /
En un concierto

Through / Durch / A través del Internet

E-mail: / Correo electrónico: _____

I bought the following CD: / Ich habe folgende
CD gekauft: / He comprado el CD siguiente: _____

EUCD No.: _____

Title / Titel / Título: _____

Artist / Künstler / Artista: _____

Shop / Geschäft / Tienda: _____

I find it: / Sie gefällt mir / Lo encuentro:

ok / mäßig / aceptable

good / gut / bueno

excellent / sehr gut / excelente

What I like most / Was mir besonders gefällt /
Lo que más me gusta: _____

What could be better / Was könnte besser sein /
Lo que podría mejorarse: _____

I am interested in the following music:
Je suis intéressé par le type de musique suivant :
Ich bin an folgender Musik interessiert:
Estoy interesado en la música siguiente:

- 1. Any kind of Folk & World Music
Jede Art Folklore & Weltmusik
- 2. Africa
- 3. Belly Dance / Bauchtanz
- 4. Middle East (Turkey, Iran)
Vorderasien
- 5. Asia (India) / Asien (Indien)
- 6. South East Asia
Südostasien (Japan, China)
- 7. South Seas/ Südsee (Tahiti)
- 8. Australia (Aborigines)
- 9. South America/ Südamerika
(Andes)
- 10. Latin America general
Lateinamerika allgemein
- 11. Tango Argentino
- 12. Tropical Dance
(Salsa, Merengue)
- 13. North American Indian
Nordamerikanische Indianer
- 14. Bluegrass - Square Dance
- 15. Celtic Folk (Ireland, Scotland)
- 16. Scottish Pipes and Drums
Schottischer Dudelsack
- 17. Norway, Sweden, Finland, Iceland
- 18. France / Frankreich - Musette
- 19. Spain / Spanien - Flamenco
- 20. Portugal (Fado)
- 21. Greece, Italy /
Griechenland, Italien
- 22. Gypsy Music / Zigeunermusik
- 23. East Europe / Osteuropa
- 24. The Balkans / Balkan
- 25. Russia / Rußland
- 26. Yiddish, Israel
- 27. New Age, Relaxation
Entspannungsmusik
- 28. Sophisticated Rock Music
Anspruchsvolle Rockmusik
- 29. World Music Fusion
- 30. Guitar / Gitarre
- 31. Classical Music /
Klassische Musik

8. Nem úgy van most, mint volt régen (Ördöngösfüzes)

„Teufelsweide“ ist ein Männertanz. Für diese CD nahmen wir drei unserer Lieblingsmelodien auf, zu denen dieser Tanz getanzt wird.

9. Ördöngösfüzesi táncdallamok (Teufelsweide)

Ein Dorf in Transsilvanien. Wie in den meisten transsilvanischen Dörfern sind auch hier die meistgetanzten Tänze *Verbunk* („Rekrutierungstanz“), *Dicker Ungarischer*, *Dünner Ungarischer* (Männertänze), *Czárdás* und *Frischer Czárdás* (Paartänze).

Hier spielen wir *Dicker Ungarischer*, dann *Czárdás*, *Verbunk*, *Frischer Czárdás* und *Dünner Ungarischer*.

* * *

Csurgó Zenekar ou “groupe Csurgó” fut créé en 1995 à Szekszárd (dans le sud de la Hongrie) par deux jeunes passionnés de musique. Le groupe ayant commencé par accompagner des troupes de danse dans la région ne tarda pas à s'établir et à créer ses propres spectacles.

Dans leur région, ces musiciens animent chaque mois des night-clubs en jouant de la musique de danse. Leur répertoire est exclusivement fait de musique populaire hongroise pure, des mélodies qu'ils ont apprises et d'autres qu'ils continuent à glaner au fil de constantes recherches dans les villages auprès de musiciens de la Hongrie profonde, notamment en Transylvanie. Ils se sont donné pour mission de tirer de l'oubli cette musique en remontant aussi loin que possible dans le temps. Au travers du son et des motifs de leurs mélodies et chansons de toutes les régions de la Hongrie, ces artistes s'attachent à rester fidèles autant que possible à la musique telle qu'elle était jouée dans les campagnes.

À la ville, ils enseignent la musique folklorique hongroise.

Csurgó Zenekar de plus organise chaque semaine des spectacles de musique et de danses folkloriques en maternelles, redonnant vie à

des fêtes spécifiques comme celles notamment célébrant le printemps, l'automne, anciennes traditions issues du folklore, enseignant ainsi aux tout-petits ces coutumes tout en leur permettant d'y participer activement.

Le groupe a trois CD à son actif :

Istensegíts ("Seigneur, Aide-moi") : musique szekler de Bukovina avec János Gáspár au violon.

Kalendárium (Calendrier) : musique destinée aux animations pour les enfants à l'école et en maternelle visant à les sensibiliser aux traditions populaires célébrant certains événements comme les fêtes du printemps ou d'automne.

Sárközi Népzene (musique folklorique de Sarkoz)

: créée à l'intention des professeurs de danses traditionnelles, cette musique a été conçue comme support pédagogique pour enseigner les danses de Sarkoz.

1. Kalotaszegi magyaraké: Legényes, csárdás és szapora

La région de Kalotaszeg qui compte environ 50 villages s'étend entre Bánffyhyunad (province roumaine de Huedin) et Kolozsvár (ou Cluj-Napoca en roumain) en Transylvanie. Chaque village, ou presque, disposant de son propre orchestre il nous fut d'autant plus facile de trouver et d'écouter plusieurs groupes locaux.

La Chanson du gaillard originaire de Magyarlona est une danse masculine qui requiert une grande agilité ; elle est suivie d'une *csárdás* de Bánffyhyunad et d'une *csárdás rapide* de Mera.

Nous avons choisi des mélodies de "recrutement" (*verbunk*), danses et mélodies exigeant une certaine virtuosité, dont deux danses roumaines jouées exclusivement par des musiciens roumains dans cette région.

2. Isten veled Bogyiszló faluja (Bogyiszló)

La musique la plus chère à notre cœur car nous sommes nés et avons vécu près de Bogyiszló. Nous interprétons ici des mélodies empruntées à Orsós Kís János.

Le tamboura est un des instruments typiques de cette musique. Nous avons choisi ici le tamboura "bass-prim" (alto) pour les *czárdás*, *czárdás sauté*e et *czárdás nouvelle*.

3. Pusztinai nagy hegy alatt (Moldavie)

La Moldavie occidentale, ancien territoire hongrois à l'est de la Transylvanie, est une région de la Roumanie. La population hongroise y représente une petite minorité dont l'isolement par rapport à sa culture d'origine explique la forme primitive de ses danses et mélodies folkloriques. Parmi les instruments de musique utilisés pour cette mélodie figurait la "kobza", terme désignant deux instruments à savoir un violon et une flûte à bec qui sur cet album sont remplacés par une guitare.

Cette mélodie commence par une "csujogatas", introduction rythmique émouvante précédant les chansons et les danses : *hongroise rapide, hongroise "à plat" (sans lever de pieds), belt, keresel* et enfin *bulgaros*.

4. Kalotaszegi verbunk és román legényes

Dans les villages de la Transylvanie, les musiciens jouaient aussi bien de la musique hongroise que roumaine. Les fêtes donnaient lieu à une suite exhaustive de danses (avec toutes les danses hongroises et roumaines). Nous interprétons ici successivement deux danses masculines, l'une hongroise, l'autre roumaine, à savoir une *verbunk* hongroise (ndt : verbunk est un mot allemand qui signifie recrutement et qui comme son nom l'indique servait au recrutement militaire) suivie d'une *legényes*.

5. Kerek Isten Fája

(Imreg, Felvidék)

On trouve encore aujourd'hui dans la région montagneuse de l'ancienne Hongrie (qui fait partie de la Slovaquie actuelle) une remarquable minorité hongroise qui a su perpétuer ses traditions. Leurs chants polyphoniques présentés ici constituent un trait unique du folklore hongrois exclusivement pratiqué dans cette province. Cette danse féminine s'accompagne d'un chant à cappella.

6. Ezt a kislányt (Boukovina)

La Boukovina se trouve au nord de la Transylvanie (ou Sicules) vivaient dans cette région avant d'être expulsés. Nous en avons rencontrés dans la province de Tolna où ils perpétuent le patrimoine culturel de la Boukovina. Nous avons revisité la musique de János Gáspár, originaire du village d'Istensegfts ("Seigneur, aide-moi").

7. A halálra hurcolt menyasszony (Somogy)

Nous avons découvert cette histoire à Somogy au sujet d'une jeune mariée qui fut traînée à mort. Encore aujourd'hui une de nos chansons

préférées. La mélodie est interprétée sous sa forme originale à la seule différence que nous avons remplacé les instruments d'origine par la guitare.

8. Nem úgy van most, mint volt régen (Ördöngösfűzes)

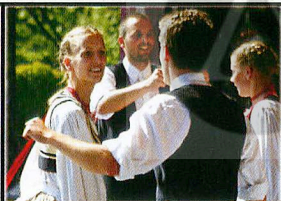
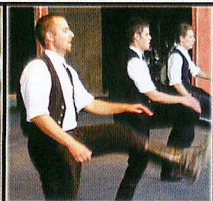
Les *Saules du Diable* est une danse réservée aux hommes (et dans laquelle les participants se tiennent à peine les uns aux autres). Ce CD présente trois de nos mélodies préférées liées à cette danse.

9. Ördöngösfűzesi táncdallamok (Le Saule du Diable)

Nom d'un village transylvanien. Comme dans pratiquement tous les villages de la région les principales danses sont la *verbunk* (qui servait au recrutement militaire), la *hongroise "épaisse"*, la *hongroise "fine"* (danses masculines), les *czárdás* dont la *czárdás "nouvelle"* (dansées en couple).

Nous interprétons ici successivement une *hongroise "épaisse"*, une *czárdás*, une *verbunk*, une *czárdás "nouvelle"* puis une *hongroise "fine"*.

* * *

Csurgó Zenekar o “El Grupo Csurgó” fue fundado en 1995 en Szekszárd (sur de Hungría), por un par de amantes de la música. En sus inicios acompañaban a otros grupos de danza de la zona, pero pronto establecieron su propio espectáculo.

Cada mes, Csurgó tocan música “Dance-House” en su zona, creando una auténtica vida de club en estos lugares. Tocaban sólo auténtica música folclórica húngara, que han aprendido y están investigando constantemente de músicos de pueblo transilvanos y de Hungría. Consideran su misión adentrarse todo lo posible en las raíces de esta música. En sus motivos y sonidos melódicos, tocando canciones de todas las regiones de Hungría, pretenden mantenerse fiel a la música de auténticos músicos campesinos originales.

Aparte de sus actuaciones, también enseñan música folclórica húngara. Cada semana, Csurgó Zenekar organizan reuniones de música folclórica en directo y de baile en guarderías, donde revitalizan antiguas tradiciones folclóricas conectadas con ocasiones especiales como fiestas y actividades de primavera o de otoño, de forma que los niños aprendan sobre estas costumbres y pueden participar y contribuir activamente.

Hasta la fecha el grupo ha editado tres CD:

Intensegíts (“Dios me ayude”): Música szekler de Bukovina, presentando violinista János Gáspár.

Kalendárium (Calendario): Para escuelas y guarderías, con el objeto de revitalizar las tradiciones folclóricas conectadas con ocasiones especiales como fiestas de primavera u otoño.

Sárközi Népzene (Música folclórica de Sarkoz): Creada para profesores de danza folclórica, como ayuda a la enseñanza de bailes de Sarkoz.

1. Kalotaszegi magyaroké: Legényes, csárdás és szapora

La región de Kalotaszeg consta de aproximadamente 50 pueblos entre Bánffyhungyad (rumano: Huedin) y Kolozsvár (Cluj-Napoca) en Transilvania. Casi todos los pueblos tenían sus propios músicos, por lo que podemos confiar en que tocaran varios grupos.

Lad's Song de Magyarlona, que es un baile masculino virtuoso, *Csárdás* de Banffyhungyad y *Fast* de Mera. Seleccionamos 'melodías reclutadoras' (*verbunk*), que son bailes y melodías de carácter virtuoso. Entre ellos existen dos bailes rumanos que sólo tocaban los rumanos de esa región.

2. Isten veled Bogyiszló faluja (Bogyiszló)

Esta música es la más allegada a nuestros corazones. Hemos nacido y vivimos cerca de Bogyiszló. Tocamos melodías que fueron tocadas por Orsós Kís János.

La tambura es un instrumento típico de esta música y en esta grabación usamos una tambura 'bass-prim' en las melodías *Czárdás*, *Jumping* y *Fresh Czárdás*.

3. Pusztainai nagy hegy alatt (Moldva)

Moldva es esa parte de la antigua Hungría que se encuentra al este de Transilvania en la Rumanía actual. Allí los húngaros son una minoría muy aislada. Por ello, música y baile folclóricos se han conservado aquí en una forma muy arcaica. El arreglo original de instrumentos incluye un "kobza"-violín o "kobza"-flauta dulce, mientras que aquí se sustituyen por guitarra.

La pieza comienza con "Csujogatas" que tiene la finalidad de ofrecer una introducción rítmica y emotiva antes de comenzar la canción, seguido de los bailes: *Húngaro rápido*, *Húngaro llano*, *Belt*, *Keresel* y por último *Búlgaros*.

4. Kalotaszegi verbunk és román legényes

Músicos de pueblo transilvanos tocaban tanto música húngara como rumana. En las fiestas acostumbraba a haber un orden completo de bailes (bailes de los húngaros, bailes de los rumanos). En esta pieza hemos conectado los dos: Tocamos una melodía *verbunk* húngara que luego conduce a un *legényes* rumano - baile de hombres.

5. Kerek Isten Fája (Imreg, Felvidék)

La antigua parte de las tierras altas de Hungría (hoy forma parte de Eslovaquia) sigue alojando una notable minoría húngara que mantiene sus tradiciones. Una característica especial de su música folclórica es que se trata de la única zona de Hungría donde encontramos polifonía tal y como se escucha en esta grabación. Éste es un baile de chicas, con cante a capela.

6. Ezt a kislányt (Bukovina)

Bukovina se encuentra al norte de Transilvania, cerca del río Moldva. Los szekler deportados de esta región conservan esta cultura en el país de Tolna, donde pudimos entrar en contacto con ellos. Procesamos la música de János Gáspár, nativo del pueblo de Istensegíts (“Dios me ayude”)

7. A halálra hurcolt menyasszony (Somogy)

Recopilamos este relato de una novia que estaba siendo arrastrada a la muerte, en Somogy. Siempre fue una de nuestras favoritas. La propia melodía está en su forma original, y en lugar de los acompañamientos auténticos usamos una guitarra.

8. Nem úgy van most, mint volt régen

(Ördögösfüzes)

El *Sauce del diablo* (agarrado suelto) es un baile de hombres. En este CD grabamos nuestras tres melodías favoritas para este baile.

9. Ördögösfüzesi táncdallamok

(Sauce del diablo)

Éste es un pueblo en Transilvania. Como en casi todos los pueblos transilvanos, los bailes principales son *Verbunk* (‘reclutador’), *Húngaro grueso*, *Húngaro fino* (bailes de hombres), *Czárdás* y *Czárdás frescos* (bailes de pareja).

En esta pieza tocamos *Húngaro grueso*, luego *Czárdás*, *Verbunk*, *Czárdás fresco* y *Húngaro fino*.

Siklósi Krisztián - violin, vocals
Vén Miklós - 3- & 4-stringed violas, flute
Szűts Huba Ákos - double bass, cello, 4-stringed viola
Barta Balázs - double bass, bassprim tambura, guitar

Singers:

Nesz Adrienn, Grósz Zsuzsanna, Szily Boglárka

Recorded on 11 July 2007, at the **CEGEP Drummondville**,
in collaboration with the **Festival Mondial des Cultures**, Drummondville, Québec, Canada
• <http://www.mondialdescultures.com>

Producer: **Guy Tourville**, for **ARC Music Productions Int. Ltd.**

Engineer: **Jean-Luc DeBellefeuille**

Assistant: **Diz Heller**

Mixing: **Guy Tourville, Jean-Luc DeBellefeuille**

Mastering: **Diz Heller**

Photography: **Diz Heller**

Cover design: **Alex Stokes**

Liner notes: **Barta Balázs, Katharina Kellig, Diz Heller**

Translations: English: **Zita Tátrai**

German: **Ute Entwistle**, ARC Music

French: **Jeannine Blanpain** • <http://frenchlink.infnites.net>

Spanish: **Rocío García** • rocio@trasgo.co.uk

Typesetting / layout: **Barbara Papadopoulos**

Contact: **Csurgo Zenekar,**
Siklósi Krisztián
Rákóczi u. 35
7057 Medina
Hungary
csurgozenekar@gmail.com
<http://www.csurgozenekar.hu>
+36-20-439 0448
+36-30-235 5190

EUCD1782 MÉTA - Traditional Hungary • Midprice

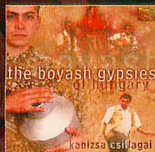
Méta is one of the best folk groups in Hungary. They play a variety of authentic instruments, such as *violins*, *shepherd's pipe*, *cimbalom*, *bagpipes* and *barrel-organ*. Archaic melodies of the Moldavia area and dances from Transylvania are the main sources of the music presented by Méta. They were instrumental in the revival of the original rural culture of Hungary.

EUCD2117 GYPSY MUSIC FROM HUNGARY

- Méta & Kálmán Balogh • Midprice

Gypsy Music from Hungarian villages with *vocals*, *violin*, *viola*, *cello*, *clarinet*, *flute* and *double bass*, featuring Kálmán Balogh, master of the Hungarian Gypsy *cimbalom*. Information in English, German and French.

EUCD1670 THE BOYASH GYPSIES OF HUNGARY - Kanizsa Csillagai

The Boyash Gypsies are a small minority within the Hungarian Gypsy population. Their music was hitherto mainly vocal, with various household implements for percussion or bass instruments, such as a milk pitcher or a wooden bowl, wooden spoons etc. - which can be heard on this recording. *Guitar*, *violin*, *tambura* (long-necked lute), *accordion* and *double bass* are more recent instruments added to the music of the Gypsies.

EUCD2039 GYPSY SOUL - Laura Riz

Laura Riz presents a colourful variety of soulful Gypsy songs from different cultures and countries, e.g. Czech Republic, Hungary, Russia, Greece, Spain... sung mostly in the local Romany languages. Accompanied by some of the most renowned Hungarian Gypsy musicians on *guitars*, *violins*, *tarogato* (Eastern 'oboe'), *accordion*, *bass*, *drums* and various *percussion*. Original lyrics plus synopses in English, German, French and Spanish.

EUCD1990 HUNGARIAN GYPSY MUSIC - Ternipe

The Hungarian Gypsy group Ternipe (formed in 1989) present an album of exciting songs, sung in their native Gypsy language, Lovari. Complete original lyrics included, with explanations in English, German, French and Spanish as well as info about the band plus colour photos.